

LA SENYERA FEDERAL

Porta-veu de la Joventut Republicana Federal

Any II	REDACCIÓ: August, 14, baixos ADMINISTRACIÓ: Plassa Olózaga, 10, ent. No responem dels articles firmats.	Tarragona 15 Mars de 1908	Preus de subscripció Catalunya y Nacions ibèriques, trimestre. 1'50 pts. Estranger..... 2'00 »	Nom. 24
--------	---	---------------------------	--	---------

LA EDUCACIÓ LAICA

Escola de 1.ª Ensenyansa

Robolledo, 4 baixos

Ensenyansa científica y racional. Clases especials de repàs, reforma de lletra y preparació pera la 2.ª ensenyansa.

S'admeten recomanats y externs

Del Mestre

Lecciones de controversia federalista

XII

Enclavada entre poderosas naciones europeas hay una que cuenta poco más de tres millones de habitantes. Vive próspera, feliz, sin convulsiones civiles ni guerras exteriores. Es instruida y culta hasta el punto de que no llegue al 1 por 100 el número de ciudadanos que no sepan leer y escribir. Mitad católica, mitad protestante, respeta todos los cultos. Goza de la mayor libertad. Somete a la sanción del pueblo la reforma de sus leyes constitucionales, y a la iniciativa del pueblo confia el derecho de promoverlas.

Esta Nación es una Nación *federal*: es Suiza.

Junto a esa Nación hay un vasto imperio que cuenta 50 millones de habitantes. Nación militar, ha pesado, y pesa aún en los destinos del mundo. Hace veinticinco años arrebató a Francia dos provincias, y del año 1884 acá ha adquirido colonias en Africa, en Asia y en el Pacifico. Posee además en China el puerto, la ciudad el distrito Kian-Chan, a título de arrendamiento.

No por eso olvida el fomento de su agricultura, sus artes ni su comercio. Tampoco el de la enseñanza. Conocen allí la escritura casi todos los ciudadanos. El Estado aplica anualmente a la sola instrucción primaria más de 63 millones de marcos. Interiormente vive también en plena paz ese imperio. Respeta todas las libertades y trata por igual a todos los cultos.

Ese poderoso imperio es también *federal*: es Alemania.

En el Norte de América hay un pueblo que va a la cabeza del mundo. Contaba hace un siglo sólo cuatro millones de almas y cuenta hoy 76 millones; 76 millones de almas de todas las nacionalidades, de todas las razas y de todas las religiones. Es una República democrática que vive ordenada y pacíficamente, y cuando ha querido hacerse dominadora, bajando al nivel de nuestras naciones, nos ha arrebatado en meses las islas del mar de los Caribes, las Filipinas, y una de las Marianas. Tiene desarrolladas como ningún otro pueblo su agricultura, su industria y su comercio, y es la primera en la inventiva y en la inmedia-

ta aplicación de la ciencia a las artes. Dirigirá de seguro un día los destinos de las tres Américas.

Aquella Nación es también *federal*: la República de los Estados Unidos.

Bajad a la América latina. Dos naciones hay en ella que se distinguen por su orden y su grandeza, lo rápido de su desarrollo y su celo en difundir la enseñanza. Son también naciones *federales*: son la República Argentina y la de Méjico decayó unitaria; federal, prospera.

Son también *federales*: en la América del Mediodía, el Brasil y Venezuela; al Norte de los Estados Unidos, el Canadá, y en el mar de las Indias, la Australasia. La Australasia y el Canadá son de la soberanía de Inglaterra; Inglaterra no vaciló, el año 1867, en sancionar la federación del Canadá, ni ha vacilado el primer día del presente año en sancionar la que hicieron la Australia del Sur y la de Occidente, la nueva Gales del Mediodía, Queensland, Tasmania y Victoria.

Va prevaleciendo el sistema federal, y es lógico que esto suceda. No hay otro que racionalmente concilie la agregación y la libertad de los pueblos; no hay otro que pueda reunir en un haz las más heterogéneas gentes. El que no lo vea bien, cabe asegurar que aún vive en el siglo del emperador D. Carlos.

F. PI Y MARGALL.

Nacionalisme y federalisme (1)

Conferencia donada per nostre company de redacció En J. Brú Ferrer, la nit del 8 del corrent en el Centre Federal.

Ciudadans:

Permeteme avans que tot donar les mes expressives mercés al president d'aquest acte, amic Ribas, per les inmerescudes frases d'elogi que acaba de tributar-me. En efecte, tots sabem els meus coneixements, que son molt pocs, y d'ells podreu jutjar doblement després d'aquesta conferencia que m'he atrevit a darvos.

Explicar lo que es Nacionalisme y Federalisme es, ben considerat, un tema bastant superior a les meves escases forces intellectuals, mes jo, procuraré suplir ab ma voluntat, qu'es molta, lo que'm manqui d'aquelles a fi de que vosaltres no poguèu cridarvos a engany.

Nacionalisme y federalisme son dos mots distints que, no obstant, signifiquen una cosa sola al meu entendre, porque si un y altre es preocupen y volen el millorament de la societat del avenir, si un y altre encaminen els seus

(1) En la impossibilitat de perdre notes taquígrafiques d'aquesta conferencia, hem procurat reconstruir-la, ab l'auxili d'algun dels oyents, ab la major fidelitat possible. (N. de la R.)

passos a elevar el nivell de cultura individual pera que aquest se reflecti en la vida ciutadana, dit está qu'els dos son iguals y es confonen en una mateixa cosa.

Are be, dintre d'aquesta igualtat, dintre d'aquesta homogenitat hi ha una petita diferencia de procediment si es vol, pero diferencia al fi, hi es, que el federalisme te un programa concret y ben definit ab solucions practiques pera tots els ordres de la vida y el nacionalisme no'n té cap, ni vol tenirne,—segons un dels seus *leaders*, En Martí y Juliá—perque, diuen, es illógic legislar per les generacions futures, porque no es natural, agreguen, senyalarlos un camí que pot esser completament oposat an el seu modo de sentir y a les llurs necessitats.

Y dic jo, quan se tracta de un programa tancat a tota innovació, crec molt fundades les raons dels nacionalistes, més quant aquest programa es el del federalisme obert a tota reforma y a tota nova adició, aquelles raons aduïdes en sa contra cauen per son propi pes, no tenen motiu d'esser formulades, il·lógicament pensant.

Altre de les diferencies existents no entre el nacionalisme y el defederalisme sino entre aquest últim y determinades branques del primer es la cuestió de la forma de govern. Mentres els federals entenen que es substancial pera la practica de la llibertat la forma republicana, els nacionalistes no hi donen cap importancia relegant aquesta cuestió en segon lloc. Y pregunto jo, es possible el ple exercissi de la llibertat y sobirania individual allá ont existeixi un poder que no dimani del poble? es possible la practica d'aquesta llibertat enfront d'un poder basat en el privilegi de castes? Se'm argüirá tal volta que podría esser una monarquia electiva filla de la voluntat colectiva dels ciutadans, pero ¡ahl que aquesta representaria també el privilegi d'un, en perjudici dels drets de molts.

Cal doncs confessar que precisa la instauració o establiment d'una republica com a garantia per un sistema de vera llibertat, porque aquesta per sí sola sería igual que una monarquia sense rei com digué el nostre Mestre.

En la cuestió religiosa si bé hi ha nacionalistes que encar no han decidit les reformes que caldría fer, en cambi els nacionalistas republicans per boca den Carner ho han dit prou clar.

«Afirmemho, senyors, resoltament, —diu en Carner.—Nostre criteri es el de llibertat, nosaltres proclamem la llibertat de tots els homes y de tots els ciutadans y'l dret de que sigui respectat el santuari de la seva conciencia. Nosaltres volèm que l'Iglesia católica y totes les iglesies y totes les confessions, religioses siguin respectades en la llibertat dels seus moviments sense ingerencia de l'Estat mestres no's moguin dels seus fins estrictament religiosos. Nosaltres proclamem el dret y'l dever de l'Estat, de conservar y garantir aquesta lliber-

tat mantenint a les associacions religioses dintre del compliment dels seus fins. Però si les institucions religioses volen exercit funcions socials com l'ensenyansa, la beneficencia o altres, tenen de subjectarse a la llei comú.

Ja veieu nostra orientació sense eufemismes, franca, noble y obertament. Aném ab ella, tant pausadament com sia precís, cap a l'independencia, cap a la separació de l'Iglesia y l'Estat.»

Ab aquests últims els federals hi están plenament d'acord.

Respecte a la cuestió social, una de les que mes fonament preocupen a tots els partits, ho diem ab orgull, la ventajta es del federalisme qui senyala com a solucions practiques pera millorar el estat de les colectivitats obreres, la jornada de vuit hores, l'establiment del mínim de salari ab arreglo a una escala gradual, l'entregament, a les colectivitats obreres, dels terrenys que's deixin sens cultiu per espai de cinc anys y la creació de caixes de retir pera els vells y els inválits.

Aqui teniu, exposat en tosques paraules el paralel entre el nacionalisme y el federalisme.

Algú ha dit que el federalisme, com a partit, desapareixerá. Jo no crec, es més, ab tot y esser el més humil dels federals estimo, com tots vosaltres, que'n hi haurá mentres quedi un sol federal. Jo no deixaré de serho.

Hi ha també qui's don per molestat de que propaguin idees federals individuals que no militen dintre'l federalisme y aixó si que es per mi incomprendible, tan incomprendible com sería el enfadarnos de que un que no pertany a la nostra familia dignés per tot que som bons subjectes o un altre alabés la mercaderia que compra a casa de un de nosaltres.

Procurém no descuidar per nostra part la propaganda y alegremnos sempre que ens ajudin els altres, que si un cop Vallés y Ribot digué desd'aquesta mateixa tribuna que el partit federal era com una botella d'essencia de la qui s'havía escapada l'essencia esbandintse en tots indrets; nosaltres que servem l'ampolla femla o'lorar a tothom pera que la forsa del seu perfum ompli els caps y no quedi un sol cervell ni un sol brás que no's moguin y funcionin pel benestar de l'humanitat.

He dit.

L'acte fou presidit per nostre company En A. Ribas Llagostera com a vocal de la Junta d'Acció Política de Joventut Federal, per esser president de la mateixa el conferenciant.

A dit acte hi assistí una concorrencia molt distingida entre la que hi figuraven alguns elements de la "Unió democrática Nacionalista" que tributaren al conferenciant un bon espatec d'aplaudiments, al acabar sa peroració en prova de que havia desarrollat el tema a satisfacció de tots.

El president Sr. Ribas, després de do-

nar mercés al conferenciant y a la concurrencia donà per acabat l'acte anunciantne un altre de la mateixa indole pera el diumenge següent.

Rebi la Joventut federal y sa Junta de Acció Política, el nostre aplauso per la organització d'actes que com el ressenyat parlen tan alt de la cultura de la esmentada entitat.

El joc

Soc un contrari declarat d'ell, com ho soc també de tota classe de diversió o pasatemp que son principal objecte no sia'l treballar per l'engrandiment de la cultura popular.

Per aixó lleigeixo ab gran interés els articles titulats *Sava cultural* del il·lustrat escriptor Sr. Martorell Font, que vé publican en varis nombres d'aquest periódic; aprofitant l'ocasió de fer aquest modest article, pera felicitarlo coralmant y aplaudir la seva obra; encoratjantlo—si es que mas pobres paraules poden encoratjar a una persona de tan gran valia—a que continui la seva tasca, puig l'humanitat per forsa ha d'agrairli.

Sempre he cregut y he sostingut que la cultura es la mellor arma pera conquerir el progrés dels pobles y la lliberació dels homes. Y partint d'aquesta base no t'és d'estrany que jo sia contrari del joc per lo que te de regressiu y corruptor.

L'home jugador no pot viurer tranquil ni dintre de la seva familia; el joc el domina, essent son somni etern y son etern pesar. Essent, ademés, un dels més poderosos obstacles que obstrueixen el camí del progrés y de l'emancipació humana. Repasseu sinó les conseqüencies que porta en sí, y els resultats d'aquesta tant corrompuda y corruptora plaga.

¿Cuants y cuánts cassos no podriem nomenar en proba de nostre asert que ens demostrarien la realitat de sos perniciosos y contraproductes efectes dels que n'han sigut presa molts sers humans!

El joc ha ocasionat,—y, lo que encare es més sensible,—ocasionará, cas de no conseguir la seva total abolicció, suicidis, miseria, desavinensas familiars, sufriments a sers ignocents, y a voltas com a epílec, el presiri... y, a qué contar?

Per aixó crec jo que una gran part de la missió encomenada a la Sava cultural, es la de combatrer per tots els medis, hasta coaseguir la seva abolicció en la societat actual, d'aquesta plaga repulsiva nomenada y coneguda per el joc.

Hi ha homens que creuen que'l joc es un pasatemp; però, apart de lo qu'els hi podriem manifestar en contra del seu pensament, devém afirmárlshi que's un temps miserablement perdut que va contra d'ells mateixos.

¿No podrien passar el temps qu'emplean en el joc, estudiant, discutint o parlant dels assumptes d'actualitat?

¿No fora fácil convertir els cafés en salons de conferencies populars?

¿Quin gran pas no seria aixó!

Grans y greus son els problemes que ens afecten pera fer passable nostre modo de viurer, y pera conquerir la seva prompte solució precisa'l concurs de tots. Aixís ho afirmen antics y savis pensadors, y la experiencia ens ho demostra clarament també.

Si volém fer feina bona y profitosa, comensém una activa y enérgica campanya contra'l joc y contra tot lo que no representi avens, progrés y cultura; sembrém arréu llevor educativa y d'instruc-

ció; fém veurer al poble, per medi de nostres actes, escrits y obres, el camí que deu seguir si vol anar recte a la seva total emancipació y perfecció completa.

Si aixó coneguissim que dongués el fruit que desitjém, ¡quin triomf més gran no representaria per tots els que haguéssim posat un sol grà de sorra a tant colosal edifici!

¡Mans a l'obra, braus patricis; a procurar per tots els medis que tinguém a nostre alcans, substituir a l'home viciós, per l'home culte y progressiu!

JOAN TORRENT.

Arenys de Mar 8 Mars 1908.

Del nostre programa

Volém els federals en el ordre humà;
Lliures el pensament, la conciencia y'ls cultes.

El pensament traspassa fronteres, atravessa distancies impossibles, camina mil·lons de kilòmetres ab rapidesa vertiginosa; volguerlo tancar dintre d'un cercle reduit es una utopia incalificable, volguerli ficar fins allí ont pot arribar es propi d'ànimes febles que sacrificuen la humanitat per satisfeser els seus interesos; al pensament sols la mort el detura.

La conciencia, caps misteriosa ont l'home hi tanca sos mes íntims secrets, jutje que gravita sobre'l mateix individu exersintí un poder indefinit, cuc que rosega si obra malament y Deu que premia si obra ab rectitut, que's gran y es migrada, migrada quan l'home per uns miserables diners la lloga, per una mesquina passió l'arrossega, per pobresa d'esperit l'obra ab altres homens que saben aprofitar ses virtuts o vicis, gran quan procura rebutjar tot lo que li es perjudicial, tot lo que li vulgui restringir un atom del seu si poderós, es gran quan l'home comprén que sense conciencia es menos que un ser irracional.

L'home compenetrat de sa missió en la terra, buscant sempre la realitat de la naturalesa y deixantse d'abstraccions ideals, deu lluitar sempre per alcansar major grau de llibertat, per xó s'ha de deixar al seu lliure albir el culte que mes s'apropi ab el seu modo de pensar. Es cometre una iniquitat de les mes grans, obligar a un infant, que la seva conciencia no s'ha despertat encare y'l seu cervell no ha pensat, a seguir un culte determinat, que qui sab si quan tindrà ús de rahó rebutjará ab tota la seva ánima.

Per xó nosaltres, estimantnos tan el bé nostre com el dels nostres semblants, (que fer bé al próxim es fersen un mateix), no volém restringir el pensament de ningú, no volém subjectar la conciencia de cap home, ni volém obligarlo a seguir un culte determinat; volém l'individu lliure en totes les funcions de la seva vida.

J. JOVÉ.

El Congrés de la Joventut Republicana

De la importancia qu'ha de tenir aquest acte, que tindrà efecte'l próxim mes de Abril a Barcelona, podrán formarsen càrrec dels nostres llegidors repassant la llista dels temes qu'han de tractar el floret intelectual republicà de la joventut de Catalunya:

«Relacions de l'Esglesia y l'Estat».—Don Antoni Marsá.

«Aspecte social del problema religiós».—D. Gabriel Alomar.

«L'ensenyansa y educació social».—D. Lluís de Zulueta.

«Organizació de l'Estat».—D. Joaquim Salvatella.

«Acció dels partits polítics».—D. Amadeu Hurtado.

«El feminisme y la societat».—D. Diego Ruiz.

«La qüestió agraria».—D. Félix Griera.

«Militarisme y antimilitarisme».—Don Laureá Miró.

«Acció de la joventut dintre de l'actual moviment y en especial de la lliberal y republicana».—D. Eduard Marquina.

«Llegislació del treball».—D. Jesús Calvo.

«Organizació social del treball».—Don Baldomer Tona y Xiberta.

«Estudi crític del moviment obrer contemporani».—D. Antoni Rovira y Virgili.

«El sufragi universal».—La Joventut Republicana de Lleyda, y en representació d'ella, D. Manuel Soldevila.

«Cooperativisme».—D. Miquel Renté.

«Evolució y Revolució».—D. Carles García Anné.

Rutinarismes

Té molta raó'l senyor J. P. N. en lo que diu en un article d'*El Baix Panadés*, respecte a lo que fan molts cataláns al castellanisar la nostra hermosa parla. Si,—diu l'articulista—si que ho son de distingits! Se distingeixen, de tothom, perqu'ells donan vergonya de ser qui son; se distingeixen, perque no volen ser cataláns com llurs pares, com llurs avis; perque reneguen de si mateixos al renegar de la seva llengua.

No pot negarse que aixó es cert. Tots ne coneixerém de cataláns que sembla que's donin vergonya de que se'ls hi conegui que son fills de la gloriosa terra catalana. Ells ja ho saben, ja, que moltes de les mes vulgars paraules y expressions que usém al parlar en catalá no son mots fills de la llengua catalana, sino que son importats d'altres y'l seu usatge sols contribueix a ferli perdre moltes de les belleses a la nostra parla. Ells ja ho saben, ja, pró per mes que se els hi recordi continuament, no volen esmenarse, no volen contribuir a la purificació de l'idioma catalá. Per qué?

De raó ab fonament no'n donen pas cap. Ells en aquest punt son conservadoras; y sols perque ho han trobat de aquesta manera, perque'ls seus pares, tal volta'ls hi haurán ensenyat aixís, no volen cambiar el seu modo de procedir.

N'hi ha també, y son molts, que ab tot y volguent ser cataláns, cometen la ridiculesa mes gran del mon. An els seus fills els hi ensenyen a parlar en castellá, havent nascut a Catalunya y essent catalana la sang que corra per ses venes. No's comprén el perque tampoc, pero'l cas es cert. Generalment, aquest cas últim es sols corrent entre l'aristocracia, pero de totes maneres no deix d'ésser un menys preu pera la nostra llengua.

Entre amics y entre familia també es molt corrent escriures les cartes y notes particulars en castellá. Per qué no pot ferse tot en catalá, que en la llengua propia ens expressarém millor que en cap altra del mon?

Deixémnos de rutinarismes y obrém per convicció propia. Bó será que cloguin aquestes ratlles les inolvidables paraules del Dant: «Vergonya eterna a aquells que menypreuant el seu idioma alaben el dels altres!»

BRISA.

La mort del poeta

Ha mort a l'Havana'l poeta gallec En E. Curros Enriquez.

La nova ha produït general sentiment. La Lliga d'Amics, Circul d'Artesans y altres casinos ostenten penjarelles negres. S'organizará una vetllada necrológica. S'han enviat a Cuba gran nombre de telegrames de pésam.

El gran Alomar li dedica una de ses inimitables *Sportules*. Nosaltres la transcribim gustosos, com a últim tribut a la memoria del fill excels de les muses:

«En la mort de Curros Enriquez

Curros Enriquez acaba de morir, com ha fet present *El Poble Catalá*. Curros Enriquez es el més alt dels poetes que mai hagi produït Galicia. No es aquesta l'hora pera fer, d'un cop de ploma, la crítica de la seva obra. Però aquest poeta *regional*, més que nacional, té pera mí una condició d'excelsionalitat. Ell, celta, no fou (a la bretona, a l'irlandesa, a la basca), un retardatari, un adorador de religions moridores, de patries mortes, un tradicionalista. Ell, regional, no fou, a la Jasmin, a la Mistral, un rusticista. Ell, galai, no fou, a la Rosalia de Castro, un provinciá. No fou un Trueba, ni un Medina, ni un Iparraguire, ni un Gabriel y Galán. Ell va saber fiblar en el vell instrument trovadoresc del seu idioma, tota la blasfemia venjadora de son sigle. No trobá una nació que's fes expressar per la seva boca, no trobá una multitut preparada pera fónndrela en ciutat. Però sota la seva etnicitat jueva, va sentirse home, y com a tal, coratjosament parlá.—*Fosfor*.

Canción de Rebeldes

En el fondo de la mina
los misérrimos ilotas
con rencores en el alma
y sediento el corazón
empuñando con sus diestras
las piquetas vengadoras
van cantando tristemente
melancólica canción.

Es la voz de los agravios
arrancada en lo más hondo,
es la voz del oprimido
exhalando su pesar,
es el grito de agonía
pronunciado por mil bocas
son clamores de miseria
que deséanse vengar.

A la luz de las antorchas
por las negras galerías
agobiados de fatiga
van los hijos del Sufrir,
arrancando de las hondas
cavidades de la tierra
los metales y las joyas
con que el rico ha de lucir.

Cada golpe de piqueta
repercuta dentro el alma
de los miseros que pierden
trabajando su vigor
sin que tengan como es justo
en la mesa de la vida
un lugar donde sentarse
ni de hermanos el calor.

No gimáis tristes mortales,
cada agravio que os infieren
es un baño que endurece
vuestras almas de titán,
al ejército de párias
despreciado por los ricos
llegará también su hora...
Los que hoy rien, llorarán...

R. HOMEDS MUNDO.

¡Prou sordera!

Sorolls y derrames de les orelles.—L' acció de l' AUDIPHONE invisible. Innombrables cures.

El descobriment de l' AUDIPHONE invisible per la curació de la sordera, dels sorolls y remors de les orelles, que a França y a l'extranger ha causat la més gran emoció, el periòdic *La Médecine des Sens* la descriu magistralment y la nova edició il·lustrada que acaba de sortir, deu posseir-la tothom.

Dels importants articles publicats per aquell periòdic, sobresurt especialment: «Estudi erudit dels sentits de l' oïdo y ls seus orgues».

L' origen y l' exposició de l' AUDIPHONE INVISIBLE; modo de funcionar y son emplen; acció curativa en les afeccions de l' oïdo.

COM S' ESDEVÉ SORD: correlació inevitable entre la gola, el nas y les orelles; *varies causes de la sordera*, etc.

Un estudi científic de l' anatomia fisiològica de l' orella donant l' exacte funcionament de l' orgue auditiu, etc.

D' ont provenen els remors, els rodaments de cap els derrames de les orelles, etc.

En fi: baix el títol de *Tribuna de les cures*, un grapat d' observacions curioses, de explicacions conmovedores, triades de les més interessants cures y les més recents relatives a la sordera, als remors, derrames d' orelles.

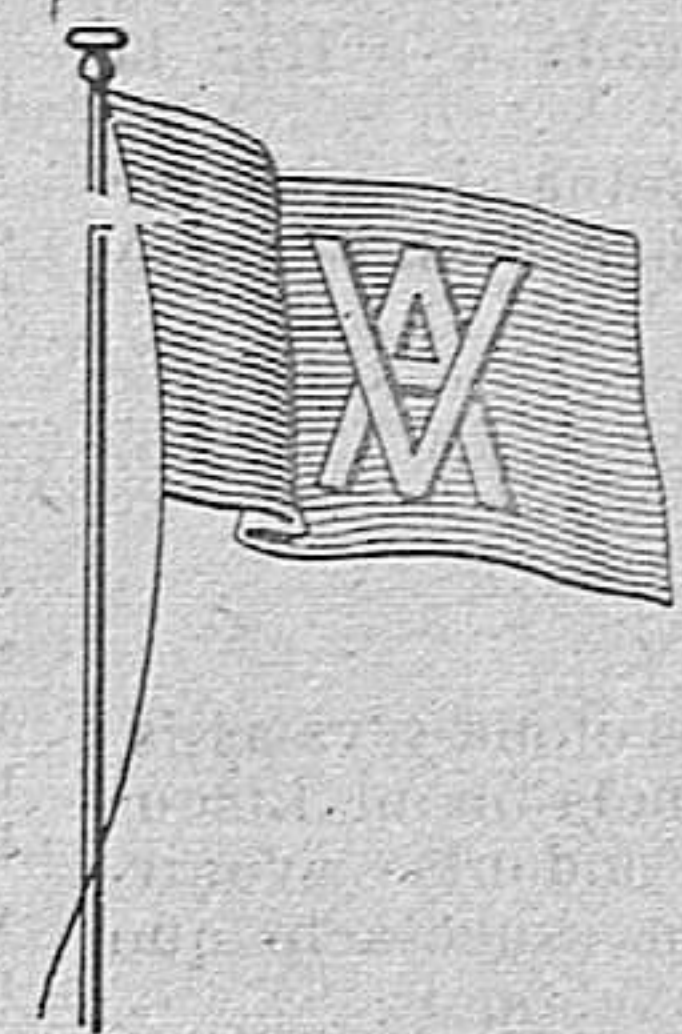
Ab el fi de propagar les excelències de l' AUDIPHONE invisible y del procediment de l' Institut de la Sordera, cada dia

SE REPARTEIX GRATUITAMENT

el periòdic *La Médecine des Sens*. Els lectors que encara no l' hagin rebut, se'ls prega que demanin desseguit al Director de l' Institut de la Sordera, 19, rue de la Péni-tence, París. *La Médecine des Sens* se'ls enviarà franc y sense cap gasto.

Con suites, tots els dies de les 10 a les 12 del matí y de les 3 a les 5 de la tarde.

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS IBARRA Y COMPANYÍA Societat en comandita SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilles, Almeria, Málaga, Cádiz, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeó, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastiá, Bayona y Burdeos.

Servei ràpid eventual pera l' Nord d' Espanya, ab escala en els ports de Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao.

S' admet càrrega y passatger a preus reduïts.

Sortirà d' aquets port el pròxim dijous el magnífic vapor espanyol

Cabo San Martín

de 2.500 tonelades, capità M. Ciunana. Admetent càrrega y passatgers pera 'ls esmentats ports.

Consignatari a Tarragona:

En MARIÁN PERES

CARNICERIA

DE

JOSEP RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell.

Se serveixen tota classe d' encàrrecs y provisions.

Cos del Bou, nom. 12.—TARRAGONA

PASTISSERÍA Y COLMAT SARAH BERNHARTD

DE

LLUIS RIOLA

Gran laboratori de rebosteria y tota classe de pastells pera bodes, bateigs, etc.—Complet, assortit en capsetes especials pera bombóns.—Objectes de luxe, xampany vins y licors del país y de l' extranger.

Sant Agustí, 19.—Tarragona

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopédics (trençats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que 'n saben construir. Costa molt col·locar un braguer, pero mes encare saberlo construir, puig avans de col·locarlo ha es indispensable saberlo construir perque sense la ciencia y practica de construcció mal se pot adquirir la de col·locació.

No us deixeu atraure per aqueixos aplicadors de braguers que desconeixent per complet llur construcció, anuncien la radical curació de les hernies o trençadures.

EL BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sistema Montserrat, es el més pràctic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebels que siguin.

Grans existències de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies congènites o de l' infancia y tot lo que s' refereix a Cirurgia y Ortopèdia.

Casa Montserrat, Unió, 34.—Tarragona

BODEGA VINÍCOLA

DE

DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, País y generosos a preus módics. Únic dipòsit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de Xerez Sanchiz Romate, els quals s' expendran a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Telèfon nom. 67.

3, S. Agustí, 3.—Tarragona

GRAN FÀBRICA DE CALSAT

PERA PÀRVULS

DE

CAVALLÉ Y MARQUÈS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94.—TARRAGONA

PALLEJÀ FOTOGRAF

UNIÓ, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construït expròfés pera fotografia

Reproduccions, ampliacions, postals, etc. y tota mena de treballs pels procediments moderns mes perfeccionats.

LA JOYA DEL CENTRO

DE

JOSEP RIOLA

22, Rambla de Castelar, 22.—TARRAGONA

Vins de taula, Priorats, Rancís y Generosos.— Oli pur de oliva.— Gran assortit d' ampelles de licors y aguardents de superior qualitat a preus molt econòmics. Xampany desde 3 a 10 pessetes l' ampolla.

SE SERVEIX A DOMICILI

AIGUES Y SALS DE MEDIANA DE ARAGÓN

Aigua mineral-natural purgant.—Preu de la ampolla 1 pesseta. Sals naturals purgantes, depuratives, diuretiques, aperitives, lacsantes, obtingudes per evaporació espontània de l' Aigua de Mediana de Aragón.—Preu del frasc 2 pessetes.

Capseta Ideal La millor purga a l' alcans de tothom.—Cada capseta conté 25 grams de Sals Naturals, Purgantes de Mediana de Aragón; dosis més que suficient pera una purga. Preu 25 cèntims la capseta.

Sals Naturals perfumades al Thymol pera loció y bany. Sulfatades-sòdiques, obtingudes per evaporació espontània de l' Aigua de Mediana de Aragón.

Pots de 1 1/2 kilo, 3.50 pessetes; 1 kilo, 6 pessetes

Barrils pera 3 banys, 12 ptes.; 5 banys, 15 ptes.; 7 banys, 18 ptes.

Tolietto íntimo de les senyores. Irrigacions vaginals y rentats vulvars ab la solució de les Sals Thymolades, son lo millor remey y més eficaç desinfectant pera prevenir y curar les afeccions de l' aparell genital femení.

CAPSETA SALUS conté 6 paquets pera 6 irrigacions. 1 pesseta.

Sals del Pilar pera preparar la més estomacal y econòmica Aigua de Taula. Sens rival en les afeccions del paidor, fetge, ronyons y ventrell. Caixa de 10 paquets pera 10 litres d' aigua: 1 pesseta.

Únic dipòsit en aquesta provincia: P. REDON. Plassa d' Olózaga, 10, entressol, TARRAGONA